

عنوان :

بازخوانی مهم ترین فرازهای سخنان رهبری در سالهای اخیر

تاریخ :

1393/02/18

رهبر معظم انقلاب در بیانات اخیرشان، تاکید ویژه‌ای بر مسئله فرهنگی و شکل‌گیری یک «جناح مومن فرهنگی» داشته‌اند؛ امر مهمی که در این مقطع بار دیگر مورد توجه قرار گرفته اما در سالهای اخیر همواره مورد تاکید ویژه بوده است اما ایشان در سالهای اخیر به چه محورهایی در این حوزه تاکید کرده است؟

به گزارش «تابناک»؛ حضرت آیت الله خامنه‌ای در بیانات روزهای اخیرشان بر نگرانی‌هایشان نسبت به حوزه فرهنگ تاکید مجدد داشته‌اند؛ مسئله‌ای که منجر به نامه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت یازدهم در این باره و تاکید بر پیگیری دقیق منویات رهبری شد. این دغدغه‌ها اما همیشگی بوده و تاکید دوباره بر آنها را می‌توان در راستای تحکیم جبهه فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بمباران فرهنگی که با آن مواجه هستیم، ارزیابی کرد.

«شیخون فرهنگی»، «تهاجم فرهنگی»، «جهاد فرهنگی» و «تعامل فرهنگی» را می‌توان مهم ترین کلیدواژه‌های رهبر معظم انقلاب در سالهای اخیر خواند که ایشان در این محورها، سخنان مفصل و مبسوطی داشته‌اند. «تابناک» برخی از محورهای سخنان ایشان در سالهای اخیر را از میان سخنان وسیع ایشان در ارزیابی شرایط و ارائه طریق برای حوزه فرهنگ و اهمیت این پیگیری‌های یکپارچه مورد توجه قرار داده است.

نکته کلیدی در این بازخوانی آنجاست که رهبری تنها بیانات شان متوجه یک نهاد نظیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نبوده و از فرهنگیان و معلمان تا بسیجیان و روحانیون مخاطب این سخنان بوده‌اند و همین امر نشان می‌دهد نمی‌توان تنها در این زمینه از یک دستگاه متوقع بود و باید تمامی نهادها سهم خود را در این زمینه ادا کنند. بخشی از مهم ترین فرازهای سخنان رهبری در سالهای اخیر پیرامون دغدغه‌های فرهنگی ایشان، بدین شرح است:

مبارزه برای استقلال فرهنگی، از همه‌ی انواع استقلالها سخت‌تر است. من يك وقت گفتم دشمنان «شیخون فرهنگی» می‌زنند. این ادعا راست است و خدا می‌داند که راست است. بعضی نمی‌فهمند؛ یعنی صحنه را نمی‌بینند. کسی که صحنه را می‌بیند، ملتفت است که دشمن چه کار می‌کند و می‌فهمد که شیخون است، و چه شیخونی هم هست!

(
بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان

رسانه‌ها می‌توانند به صورت اخلاقی و استدلالی، مفاهیم ملتها را میان یکدیگر تبادل کنند و دادوستد معنوی و اخلاقی و فرهنگی کنند؛ این مسئله‌ی بسیار ارزشمندی است. می‌توانند سطح آگاهی و معرفت مردم را ارتقاء دهند. اگر رسانه‌ها در دنیا عادلانه اداره شوند، جاده‌ی رسانه‌ای، يك جاده‌ی يك طرفه نباشد، ملتها به معنای حقیقی کلمه، حرف یکدیگر را گوش کنند و مفاهیم محترم در نزد یکدیگر را بشناسند، این به نزدیکی ملتها کمک خواهد کرد.

(
بیانات در دیدار مدیران و برنامه‌سازان رسانه‌ای کشورهای مختلف

• یکی از معجزات انقلاب، پرورش هنرمندان و روایتگران تاریخ انقلاب است. بحمدالله تعدادی هم هستید، اما کسانی هم هستند که از لحاظ عده و عده بر شما ترجیح دارند، از شما جلویند و امکانات در اختیارشان است؛ بعضیشان از لحاظ هنری هم سرشارند، اما ثروتی در خدمت بیگانگان، و تیغی در دست دشمنانند. انسان معمولاً خودش را در مقابل هنرمند کوچک احساس می‌کند. من خودم وقتی هنرمندان را نگاه می‌کنم، می‌بینم که جایگاه رفیعی در مقابل دارند؛ اما آن هنرمندانی که هنرشان در خدمت بیگانگان است، هرچند هنرشان هم بالاست و بعضیشان از لحاظ هنری بسیار برجسته‌اند، ولی من در هنری که آنها دارند، ارزشی حس نمی‌کنم. (

بیانات در دیدار مسئولان دفتر هنر و ادبیات مقاومت

• پول و ثروت و قوت بازو و زبان گویا و بقیه‌ی ثروتهایی که در خدمت حق و انسانها و راستی و درستی نباشد، چه ارزشی دارد؟ ارزشی ندارد. الان علم در خدمت سلاحهای اتمی و در دست اسرائیل است. آیا این ارزشمند است؟ نخیر، هیچ ارزشی ندارد. ارزش این چیزها نسبی است. ارزش مطلق، متعلق به اینها نیست. البته چیزهای ارزشمند مطلق وجود دارد. اصلاً مبانی ادیان، مطلق کردن ارزشهای صحیح و راستین است؛ منتها علم و صنعت و تکنولوژی، از آن ارزشهای مطلق نیست؛ تا در کجا به کار برود، تا در دست چه کسی باشد، تا از آن چگونه استفاده بشود؛ هنر هم از این قبیل است. (

بیانات در دیدار مسئولان دفتر هنر و ادبیات مقاومت

• این تهاجم فرهنگی که بنده چند سال قبل گفتم، این شبیخون فرهنگی که انسان در بخشهای مختلف علائم آن را مشاهده میکرد و امروز هم انسان آن را در بخشهای مختلفی می‌بیند، به این نیت است؛ با این قصد است؛ انقلاب را از محتوای خود، از مضمون اسلامی و دینی خود، از روح انقلابی خود تهی کنند و جدا کنند. این، از همان نقاط حساسی است که هوشیاری مردم را میطلبد. این هم مثل همان قضیه‌ی بیست و نه بهمن است. خیلی‌ها اهمیت بیست و نه بهمن را نفهمیدند، شما تبری‌ها این را فهمیدید، در مرحله‌ی عمل هم، این فهم خودتان را به کار بستید؛ در همه‌ی مقاطع همین جور است. اهمیت حوادث را باید ملت ما درک کند؛ و خوشبختانه امروز درک میکنند؛ ملت کاملاً هوشیارند. خود این هم یکی از برکات انقلاب و نظام جمهوری اسلامی بوده است. مردم بیدار شده‌اند، قدرت تحلیل پیدا کردند. (

بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی

• تهاجم فرهنگی غیر از تبادل فرهنگی است؛ غیر از گرفتن برجستگیها و زبده‌گزینی از فرهنگهای دیگر است؛ این، چیزی است مباح، بلکه واجب. اسلام به ما دستور می‌دهد، عقل هم به‌طور مستقل از ما می‌خواهد که هر چیز خوب، زیبا و باارزشی را که در هر کجا می‌بینیم، آن را فرا بگیریم و از آن استفاده کنیم. این جملات معروف متداول در زبانهای مردم ما که «اطلبوا العلم ولو بالصین» یا «انظر الی ما قال و لا تنظر الی من قال»؛ نگاه نکن حرف خوب، سخن حکمت‌آمیز، دانش و معرفت را چه کسی دارد می‌گوید، اگر سخن خوب است، آن را فرا بگیر، این گرفتن، گرفتن فرهنگی است و اخذ فرهنگی، تبادل فرهنگی و زبده‌گزینی فرهنگی، یک چیز لازم است و این، غیر از تهاجم فرهنگی است. من بارها گفته‌ام

که يك وقت هست که يك انسان با ميل خود و بر طبق نیاز و اشتها و ضرورت زندگی‌اش يك نوع غذا، يك نوع دارو یا ماده‌ی لازمی را انتخاب می‌کند و آن را داخل جسم خودش می‌کند؛ این، گزینش است، که چیز خیلی خوبی است؛ اما يك وقت هست که يك نفر را می‌خواه‌اند و ماده‌ای را که نه برای او لازم است و نه او به آن میل و اشتهاپی دارد و نه برایش مفید است، به‌زور در حلقش می‌ریزند، یا به او تزریق می‌کنند؛ این، نامطمئن است؛ این، تهاجم فرهنگی است؛ همان کاری که با ملت ایران در طول سالهای متمادی کردند.

(
بیانات پس از بازدید از سازمان صدا و سیما
)

•
يك وقت من درباره‌ی «تعاطی فرهنگی» - نقطه‌ی مقابل «تهاجم فرهنگی» - بحث مفصلی کردم که از مصادیقش، یکی همین مطبوعات است. خوب؛ ما مطبوعات را از غرب گرفتیم. غربیها سابقه‌ی زیادی در حرفه‌ی روزنامه‌نگاری داشتند. از اواخر دوران ناصر الدین شاه هم مطبوعات وارد ایران شد و فعالیتش را آغاز کرد. اوج کار مطبوعات، در دوران مشروطه بود؛ یعنی از عهد مظفرالدین شاه بتدریج افزایش پیدا کرد. (بیانات در دیدار مدیران و مسئولان مطبوعات کشور
)

•
این، مهمترین تبادلهای ملتها با هم بوده است؛ حتی مهمتر از تبادل اقتصادی و کالا. بسیار اتفاق افتاده است که این تبادل فرهنگی، به تغییر مذهب يك کشور انجامیده است! مثلاً در شرق آسیا، بیشترین عاملی که اسلام را به این کشورها - از جمله به کشور اندونزی، به کشور مالزی و حتی به قسمت‌های مهمی از شبه قاره - برد، دعوت مبلغین نبود؛ بلکه رفت و آمد آحاد ملت ایران بود. تجار و سیاحان ایرانی راه افتادند، رفتند، آمدند و در سایه‌ی این رفت و آمدهاست که شما می‌بینید ملت بزرگی که امروز شاید بزرگترین ملت اسلامی در آسیاست - یعنی اندونزی - مسلمان شده است. این اسلام را اول بار، نه مبلغین دینی برای آنها بردند و نه شمشیر و جنگ! اسلام را همین رفت و آمدها برد. خود ملت ما هم، در طول زمان، خیلی چیزها از ملتهای دیگر آموخته است، و این، يك روند ضروری برای تر و تازه ماندن معارف و حیات فرهنگی در سرتاسر عالم است. این، تبادل فرهنگی است و خوب است.
)
تبادل فرهنگی

ورود اسلام به شرق آسیا

تاریخ آسیا و آفریقا
)

•
البته دنیای غرب نگذاشت ما حس کنیم که دست و پیمان را گرفته‌اند و به ما تزریق می‌کنند؛ صورتِ قضیه را طوری قرار داد که ما خیال کردیم انتخاب می‌کنیم، در حالی که انتخاب نمی‌کردیم؛ بر ما تحمیل کردند. آن وقت اینها همان کسانی هستند که اگر اندک خدشه‌ای به فرهنگ رایج و مورد قبولشان وارد شود، جنجال راه می‌اندازند. شما ببینید در فرانسه که آن را مهد آزادی می‌دانند، برای سه چهار دختر روسری‌دار مسلمان چه سر و صدایی راه انداخته‌اند! این است که می‌گوییم باید فکر کنیم؛ باید تحلیل کنیم. اندیشه‌ی ترجمه‌ای برای يك ملت، سرنوشت بسیار سختی را به‌وجود

می‌آورد. این توصیه‌ی همیشگی من به شما جوانان عزیز است.

(بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان قزوین)

• اگر می‌بینید که مسأله‌ی تهاجم فرهنگی یا شبیخون فرهنگی یا قتل عام فرهنگی در این کشور به شدت از طرف دشمن دنبال می‌شود؛ اگر می‌بینید که تبلیغات دشمن در همه جای دنیا روی جمهوری اسلامی بیش از جاهای دیگر متمرکز است و اگر می‌بینید که دائم تلاش می‌کنند ذهن ملت - بخصوص جوانان و مؤمنین - را در داخل جمهوری اسلامی تصرف کنند، به همین سبب است. دشمن و نهادهای دشمن، بر اثر تجربه فهمیده‌اند که انسان، آسیب‌پذیر است.

(بیانات در دیدار جمعی از پاسداران)

• امروز هیچکس نمیتواند انکار کند که فوریت‌ترین هدف دشمنان جمهوری اسلامی، تسخیر پایگاه‌های فرهنگی در کشور است. آنان درصددند بدین وسیله، باورهای اسلامی و انقلابی را که اصلی‌ترین عامل ایستادگی ملت ایران در برابر نظام سلطه‌ی استکباری است، از ذهنها و دلها بزدايند و باورهای سلطه‌پذیری و فرو دستی در برابر غرب را به جای آن بنشانند. تلاش آشکار از سوی واسطه‌ها و دست‌نشانندگان امپراتوریهای زر و زور، در بسیاری از عرصه‌های فرهنگی برای تردید افکنی در میانی اسلام و انقلاب، امروز افراد دیر باور را نیز به دغدغه افکنده است، و کسانی که دیروز هشدار در برابر شبیخون فرهنگی را جدی نمی‌گرفتند، امروز آن را به چشم خود می‌بینید. بیشک نخستین آماج این شبیخون، جوانان‌اند، بویژه آنانکه در جاده‌ی دانش و فرزاندگی قدم برمی‌دارند و آینده‌ی فرهنگی و سیاسی کشور در دست آنها است.)

پیام به کنگره جامعه اسلامی دانشجویان در مشهد

• مردم را هدایت کنید؛ ذهن مردم را روشن کنید؛ مردم را به فراگرفتن دین تشویق کنید؛ دین صحیح و پیراسته را به آنها تعلیم دهید؛ آنها را به فضیلت و اخلاق اسلامی آشنا کنید؛ با عمل و زبان، فضیلت اخلاقی را در آنها به وجود آورید؛ مردم را موعظه کنید؛ از عذاب خدا، از قهر خدا، از دوزخ الهی بترسانید؛ انذار کنید - انذار سهم مهمی دارد؛ فراموش نشود - آنها را به رحمت الهی مژده دهید؛ مؤمنین و صالحین و مخلصین و عاملین را بشارت دهید؛ آنها را با مسائل اساسی جهان اسلام و با مسائل اساسی کشور آشنا کنید. این می‌شود آن مشعل فروزانی که هر يك از شما عزیزان این مشعل را در هرجا روشن کنید، دلها روشن خواهد شد؛ آگاهی به وجود خواهد آمد؛ حرکت به وجود خواهد آمد؛ ایمان عمیق خواهد شد. مؤثرترین حربه علیه این تهاجم فرهنگی و شبیخون نامردانه‌ی دشمن همین است؛ از این به شدت نگرانم. می‌خواهند نگذارند که روحانیون جوان، مؤمن، شجاع، آگاه و خوشفکر، در محیطهای مختلف - در محیط دانشگاه، در محیط بازار، در محیط روستا، در محیط شهر، در محیط کارگاه - کار خودشان را انجام دهند. درست نقطه‌ی مقابل کار آنها، همین کار و مجاهدت فی سبیل‌الله شماست که با اتقان و با دقت و بالاتر از همه با اخلاص انجام گیرد:

«لم یکن منافسة فی سلطان و لا التماس شیء من فضول الحطام».)

(بیانات در دیدار جمعی از روحانیون)

•

باید خود اعضا و دستگاه‌های فرهنگی قبول کنند و باور داشته باشند که ما این جایگاه را به‌عنوان يك قرارگاه مرکزی [قرار دادیم]. تعبیر "قرارگاه" ممکن است به بعضی گوشه‌ها سنگین بیاید - قرارگاه يك اصطلاح جنگی است، اصطلاح نظامی است - و بگویند آقا، قرارگاه مال مسائل نظامی است، شما در مسائل فرهنگی هم فکر نظامی را رها نمیکنید! واقع قضیه این است که کارزار فرهنگی از کارزار نظامی اگر مهم‌تر نباشد و اگر خطرناک‌تر نباشد، کمتر نیست

)
بیانات در دیدار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی
(